

KORE SAVAŞI KONULU FİLATELİK TASARIMLAR: TÜRKİYE-KORE ÖRNEĞİ

Serkan AYÇİL*

ÖZET

Kore Savaşı'nı odağına alan bu çalışmanın amacı 1951-2011 arası yıllarda Türkiye Cumhuriyeti ve Güney Kore Cumhuriyeti tarafından basımı gerçekleştirilen filatelik tasarımlar aracılığıyla Kore Savaşı'nın nasıl temsil edildiğini incelemektir. Araştırma, nitel yöntemle yapılandırılmış olup veri toplama sürecinde doküman analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Hem yazılı hem de görsel kaynakların kullanıldığı bu çalışmada yazılı verilere literatür taramasıyla erişilmişken görsel verilere kişisel arşiv ve kurumsal web sayfalarından ulaşılmıştır. Verilerin güvenilirlik ve geçerliği ise Muharip Gaziler Derneği ile Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. tarafından yayımlanan doküman listelerinin karşılaştırılması yoluyla sağlanmıştır. Çalışmanın bulguları, Türkiye Cumhuriyeti ve Güney Kore Cumhuriyeti tarafından bastırılan Türkiye konulu 8 adet posta pulu, 1 adet anma bloku ve 6 adet ilk gün zarfını kapsamaktadır. Elde edilen veriler doğrultusunda, Kore Savaşı'nın anısını yaşatmak amacıyla hazırlanan filatelik tasarımların sayı ve tür itibarıyla yeterli olduğu fakat bu tasarımların anma yıl dönümlerine denk gelen dönemlerde kamuoyu beklentilerini karşılamakta yetersiz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kore Savaşı, Kunuri Muharebeleri, Filatelik, İlk gün zarfı

*İstanbul PTT Başmüdürlüğü, sserkan.aycil@gmail.com, 0000-0002-3540-5548

PHILATELIC DESIGNS ON THE KOREAN WAR: TURKEY-KOREA EXAMPLE

Serkan AYCİL*

ABSTRACT

Focusing on the Korean War, this study aims to examine how the Korean War is represented through philatelic designs issued by the Republic of Turkey and the Republic of South Korea between 1951 and 2011. The research is structured with qualitative method and document analysis technique was utilized in the data collection process. In this study, where both written and visual sources were used, written data were accessed through literature review, while visual data were accessed from personal archives and corporate web pages. The reliability and validity of the data were ensured by comparing the lists of documents published by the Combat Veterans Association and Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. The findings of the study include 8 postage stamps, 1 commemorative block and 6 first day envelopes issued by the Republic of Turkey and the Republic of South Korea. In line with the data obtained, it has been concluded that philatelic designs prepared to commemorate the Korean War are sufficient in terms of number and type, but these designs are insufficient to meet public expectations during the periods coinciding with the commemoration anniversaries.

Keywords: Korean War, Kunuri Battles, Philately, First day envelope

*İstanbul PTT General Directorate, sserkan.aycil@gmail.com, 0000-0002-3540-5548

1.GİRİŞ

Kore Yarımadası, stratejik konumu nedeniyle 20. yüzyıl boyunca büyük güçlerin rekabet sahası hâline gelmiştir. “Sabah Sessizliği Ülkesi” olarak anılan Kore, 1910 yılında Japonya tarafından ilhak edilerek bir eyalet statüsüne getirilmiştir (Türkiye Muharip Gaziler Derneği, t.y.). II. Dünya Savaşı sonrasında, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ile Sovyetler Birliği arasında varılan mutabakat doğrultusunda 38. paralel, sınır hattı kabul edilerek yarımada ikiye bölünmüştür. Bu kapsamda kuzey bölgesi Sovyetler Birliği, güney bölgesi ise ABD tarafından işgal edilmiştir. Sovyet güçlerinin 12 Ağustos 1945'te Kore'ye girmesiyle birlikte, kuzeyde Sovyet destekli Komünist rejimle yönetilen Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti kurulmuştur. Güneyde ise 10 Mayıs 1948'de gerçekleştirilen seçimlerin ardından, 15 Ağustos 1948'de Kore Cumhuriyeti hükûmeti resmî olarak ilan edilmiştir (Denizli, 2010, s. 17; Özcan ve Özdemir, 2023). Ancak iki yıl sonra, 25 Haziran 1950'de Kuzey Kore, 150.000 asker ve 5.000 Sovyet tankıyla Güney Kore'ye saldırıda bulunarak sınır ihlali gerçekleştirmiştir (Denizli, 2010, s. 23). Kuzey Kore bu sırada başkent Seul'ü ve güneyde bulunan Pusan'ın önemli bir kısmını ele geçirmiştir. Bu gelişmeler karşısında Birleşmiş Milletler (BM), bölgedeki barış ve güvenliği yeniden tesis etmek amacıyla 27 Haziran 1950'de üye ülkelerden Kore'ye asker göndermeleri çağrısında bulunmuştur. Türkiye, bu çağrıya ABD'den sonra yanıt veren ilk ülke olmuş ve tugay seviyesinde bir birliği görevlendirerek ilk aşamada bölgeye 4.500 asker gönderme kararı almıştır (Özcan ve Özdemir, 2023). Bunu dışında Kore Savaşı'na ABD, Avustralya, Belçika, Etiyopya, Filipinler, Fransa, Güney Afrika, Hollanda, İngiltere, Kanada, Kolombiya, Lüksemburg, Tayland, Türkiye, Yeni Zelanda ve Yunanistan muharip birlik gönderirken Danimarka, Hindistan, İsveç, İtalya ve Norveç sıhhi destek birliği yollamıştır. Sıhhi destek birliği yollayan Danimarka, İsveç ve İtalya savaş boyunca herhangi bir zayıf vermemiştir (Cha ve Pardo, 2024, s. 74; Türkiye Muharip Gaziler Derneği, t.y.). Türkiye, savaş boyunca Kore'ye toplamda üç tugay göndermiştir. İlk Türk Tugayı, Etimesgut'tan İskenderun Garı'na doğru dört katar ile sevk edilmiştir. Türk basınında bu uğurlamaya dair haberler yer almazken, yabancı basında haber geniş yankı bulmuştur (Örnek, 2013, s. 122). İskenderun'da toplanan 5.090 kişilik askerî birlik (259 subay, 395 astsubay, 18 askerî memur, 4 sivil memur ve 4.414 er), 24 günlük deniz yolculuğunun ardından Kore'nin güneydoğusundaki Pusan Limanı'na ulaşmıştır (Dora, 1963, s. 23–42).

Savaş bölgesine intikal eden Türk Tugayı, çeşitli çap ve büyüklükte toplam 14 muharebeye katılmıştır. İlk sıcak temas olan Kunuri Muharebeleri sırasında 237 şehit, 387 yaralı ve 201 kayıp olmak üzere toplam 825 zayıf verilmiştir (Yazıcı, 1963, s. 199). Bunun yanı sıra Kunuri oyalama, Kumyangiang-ni Taarruzu, Taegyewon-ni ve Vegas ileri karakol muharebeleri gibi önemli çatışmalar da yaşanmıştır (Denizli, 2010, s. 224). Kore Savaşı, 27 Temmuz 1953'te Panmunjom'da imzalanan ateşkes anlaşması ile sona ermiştir. Savaş boyunca 14.936 Türk askerî fiilen çarpışmıştır. Çarpışan askerlerden 741'i şehit olurken, 2.147'si yaralanmıştır. Esir düşen asker sayısı 234 olmakla birlikte 175 asker kaybolmuştur (Uçarol, 1995, s. 672; Haytoğlu, 2002, s. 103). Kore Savaşı sonrasında bölgede asker bulundurmaya devam eden Türkiye 25.09.1950 ile 30.06.1971 arası tarihlerde 56.536 askerî Kore'ye sevk etmiştir (Türkiye Muharip Gaziler Derneği, t.y.). “North Star” kod adıyla faaliyet gösteren Türk Tugayı

ABD'nin 8. Ordusunun bünyesindeki 25. Amerikan Tümeni Komutanlığı'na bağlı olarak hareket etmiştir (Denizli,2010, s. 48).

Kore Savaşı süresince Türk askerleri ile yakınları arasındaki haberleşmenin sağlanabilmesi amacıyla posta hizmetleri yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda, Kore'den postalanan gönderiler doğrudan alıcıların yazışma adreslerine sevk edilirken, Türkiye'den gönderilen mektuplar başlangıçta TAPO (Turkish Army Postal Office) 5401 Tokio/Japan adresi üzerinden iletilmiştir. Daha sonraki dönemde iletişim, Amerika Birleşik Devletleri'ne ait sahra postası adresi (APO-Army/Air Force Post Office) aracılığıyla sağlanmıştır. Üç farklı içerikte damga kullanılarak sevk edilen mektuplar, hava postası yoluyla yaklaşık bir hafta ile on gün içerisinde Türkiye'ye ulaştırılmaktaydı (Pul ve Posta, 2016).

Konuya ilişkin açıklamalarda bulunan Kore Gazilerinden biri, her askerin ayda dört mektup gönderme hakkına sahip olduğunu ve mektupların 50 Cent karşılığında gönderildiğini ifade etmiştir (Kırpık ve Dal, 2021, s. 155). Ancak ilerleyen süreçte asker mektuplarının ücretsiz olarak gönderilebilmesi amacıyla çeşitli girişimlerde bulunulduğu da ayrıca bilinmektedir.

Kore Savaşı'nın sona ermesinin ardından Güney Kore tarafından çok sayıda hatıra pulu bastırılmıştır. Bu pulların bir kısmı savaş sırasında Kore'ye yardım eden ülkelerin anısına, diğer bir kısmı da Güney Kore ile diplomatik ilişkiler kurarak karşılıklı ziyaretlerde bulunan ülkeleri onurlandırmak amacıyla tasarlanmıştır. Bu bağlamda çeşitli ziyaretler gerçekleştiren Güney Kore heyeti 1982'de Türkiye'ye de ziyarette bulunmuştur. Ankara'yı ziyaret eden heyet, Türkiye Cumhurbaşkanı Kenan Evren ile yapılan görüşmenin ardından bir adet anma pulu ve bir adet anma bloku bastırılmıştır.

Çalışmanın amacı 1951-2011 arası yıllarda Türkiye Cumhuriyeti ve Güney Kore Cumhuriyeti tarafından basımı gerçekleştirilen filatelik tasarımlar aracılığıyla Kore Savaşı'nın nasıl temsil edildiğini incelemektir. Kore Savaşı anısına basılan pullardan bir kısmının makale, tez, kitap bölümü ve popüler yayınlarda kullanıldığı bilinmekle birlikte bu konuda yapılan müstakil bir çalışmaya henüz rastlanmamıştır. Dolayısıyla mevcut araştırmanın ilgili literatüre katkı sağlayacağı ve konuyla ilgili araştırmalarda bulunacaklara kolaylık sağlayacağı beklenmektedir.

2. LİTERATÜR

Işıklar (t.y.) yaptığı çalışmada Kore Savaşı'nı siyasi ve sosyal yönüyle ele almıştır. Türkiye'nin savaşa dâhil olma sürecine değinen yazar gerek Kunuri Muharebelerini gerekse yaşananların Türk Dış Politikası açısından önemini irdlemiştir. Sonraki aşamada savaşın toplumsal etkilerini göz önüne alarak hükûmetçe yapılan uygulamaları sıralamıştır. Buna göre asker kaybının arttığı dönemde Kore şehitleri anısına heykeller dikildiği, posta pulları bastırıldığı, dört büyük futbol takımının katıldığı bir turnuva düzenlendiği ve ünlü ses sanatçılarının seslendirdikleri şarkılardan oluşan bir plak hazırlanarak Kore'ye gönderildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Küçük (2011) çalışmasında Kore Savaşı'nı ana hatlarıyla ele alarak Gaziantep ilinde yaşayan Kore Gazilerinin savaş süresince yaşadıklarını araştırmasına konu etmiştir. Bu süreçte Kore'de savaşılanların anısına bastırılan pullara da değinen yazar konuyu kapsamlı bir biçimde irdelenmiştir. Bunun için öncelikli olarak askerlik şubasından ve Türkiye Muharip Gaziler Derneği Gaziantep Şubesi'nden kayıtlara ulaşılmıştır. Sonrasında elde edilen veriler üzerinden karşılaştırmalarda bulunularak hayatta olan gazilere ulaşılmıştır. Sonuç olarak askerlik şubesi kayıtlarına göre Gaziantep'ten Kore Savaşı'na katılanların sayısı 112 olarak listelenmişken, Kore Savaşı'nda şehit düşen asker sayısı 11 olarak tespit edilmiştir.

Örnek (2013) çalışmasında Kore Savaşı'nın ABD ve diğer ülkelerdeki siyasi etkilerine değinerek Türkiye'deki toplumsal etkileri üzerine araştırmada bulunmuştur. Buna göre Cumhurbaşkanı ve Genelkurmay Başkanı'nın katıldığı bir toplantıda Kore'ye asker göndermek hususunda karar alındığı, alınan bu kararın da meclisle paylaşılmadığı üzerinde durulmuştur. Kore'ye giden askerlerle iletişimin ise radyo yayını ve mektuplaşma ile sağlandığı vurgulanmıştır. Radyodan yapılan yayın ve Kore Savaşı konulu Hollywood filmleriyle birlikte Türkiye halkı ABD'yi daha iyi tanıma fırsatı bulmuş ve kızıl komünizme karşı bariyer oluşturulmuştur. Ulaştırma Bakanlığı ise Kore'deki er ve erbaşlara aile bireyleri tarafından gönderilecek mektuplardan hiçbir suretle posta ücreti alınmayacağı konusunda açıklamada bulunarak Kore temalı posta pullarını satışa sunmuştur. Kore'de hayatını kaybeden askerlerin anısına camilerde Mevlit okutulurken okullarda anma programları düzenlenmiştir. Geride kalan askerler aileleri için de ülke genelinde yardım kampanyaları başlatılmıştır. Buna rağmen savaş henüz devam ederken Kore Savaşı'na gösterilen ilgi giderek azalmıştır. Kore Savaşı'nın yalnızca kamuoyunun gündeminde yer ettiği bilinmekle birlikte, resmî mercilerin savaşın toplumsal bellekte yer etmesini sağlayacak girişimlerden uzak durduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Taşar (2020) çalışmasında İkinci Dünya Savaşı sonrasında uluslararası sistemde yaşanan değişikliklere değinerek Türkiye'nin yaşanan bu değişikliklere verdiği tepkiyi değerlendirmiştir. Çalışma aşamalı model ve sekiz aşamalı karar alma modeli üzerinden ilerletilmiştir. Sonraki aşamada Kore Savaşı'nın tarihsel arka planı ele alınarak Türkiye'nin Kore'ye asker gönderme süreci irdelenmiştir. Çatışmanın yoğunlaştığı dönemde ise Kore'de hayatını kaybedenler için Süleymaniye camiinde Mevlit okutularak, anıt yapılmıştır. Diğer yandan savaşılanların anısına posta pulları bastırılarak Cumhuriyet Postası adlı köşede askerlere gönderilen mektuplar yayınlanmıştır. Buna göre dış politikayı ilgilendiren savaş kararı konusunun, ulusal güvenliği ilgilendiren olgular üzerinde de birtakım etkileri olmuştur. Yürütmenin sorumluluğuna sınırlama getiren uygulamanın yanlışlığı vurgulanmış olup gerek Türkiye Büyük Millet Meclisi gerekse diğer siyasi partilerin karar mekanizmasına daha fazla dâhil edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Solomonovich (2021) çalışmasında, Kore Savaşı'nın Türk kültür ve toplumu üzerindeki etkilerini incelemiştir. Yazar, Kore Savaşı konusunda devlet ve sivil toplum örgütlerinin yaptığı propagandanın kamuoyunu nasıl şekillendirdiğini göstermeye çalışmıştır. Türk

siyasetçileri açısından önemli görülen bu olgunun Türkiye'nin NATO'ya kabul edilmesinde ne denli etkili bir araç olarak gördüğüne değinilerek Türk halkının savaşı nasıl anladığına atıfta bulunulmuştur. Sonuç olarak Türkiye'nin Kore Savaşı'na asker gönderme süreci diplomatik ve askeri boyutunun yanı sıra edebi ve görsel sanat (gazete kupürü, arşiv belgesi, film, şiir, karikatür ve pul tasarımı) boyutuyla da ele alınarak irdelenmiştir.

3. YÖNTEM

Çalışma nitel araştırma yöntemiyle oluşturulmuştur. Araştırma verileri ise doküman incelemesiyle toplanmıştır. Verilerin sistematik olarak gözden geçirilmesini olanaklı hâle getiren doküman incelemesi hem araştırma sürecini kolaylaştırmakta hem de araştırmacıya analiz aşamasında zaman kazandırmaktadır (Baltacı, 2019, s. 376-377).

3.1. Araştırma Modeli

Çalışma, betimsel içerik analizi yöntemi kullanılarak irdelenmiştir. Betimsel içerik analiziyle, odaklanılan konuyla ilgili genel eğilimlerin ve araştırma sonuçlarının belirlenmesi hedeflenmektedir (Çalık ve Sözbilir, 2014: 34). Bu bağlamda birbirinden bağımsız olarak her biri farklı yıllarda yayınlanan filatelik temsiller değerlendirilmiş ve araştırma sürecinde karşılaşılan olgulara sorulan sorularla mevcut durum anlamlandırılmaya çalışılmıştır.

3.2. Çalışmanın Evreni ve Örneklemi

Kore Savaşı anısına, Türkiye Cumhuriyeti ve Güney Kore Cumhuriyeti tarafından bastırılan filatelik tasarımlar çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Kunuri Muharebesi'nin 55. Yılı konulu özel tarih damgası haricindeki diğer tasarımlara örneklem olarak ulaşılmıştır.

3.3. Çalışmanın Sınırlılıkları

Çalışma Kore Savaşı anısına (1951-2011) basılan filatelik tasarımlardan oluşmaktadır. Farklı ülkeler tarafından Kore Savaşı anısına bastırılan çok sayıda filatelik tasarıma ulaşılmasına rağmen bu çalışma, üzerinde kişi ve adres bilgisi bulunmayan Türkiye temalı tasarımlar ile sınırlandırılmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Hem yazılı hem de görsel kaynakların kullanıldığı bu çalışmada yazılı verilere literatür taramasıyla, görsel verilere kişisel arşiv ve kurumsal web sayfalarından erişilmiştir. Çalışmanın yazılı verileri basılı ve elektronik olarak yayınlanan (kitap, kitap bölümü, dergi ve tez) ikincil kaynaklar esas alınarak oluşturulmuştur. Çalışmanın görsellerine gerek PTT'nin basılı yayınları gerekse konu hakkında ayrıntılı bilgiler içeren <https://www.pulhane.com/> web sayfası aracılığıyla ulaşılmıştır. Bu bağlamda öncelikle farklı başlıklar altında sıralanan posta kartı, posta pulu, resmî pul, ilk gün zarfı, özel gün zarfı ve özel tarih damgalı zarflar üzerine incelemede bulunulmuştur. Bir sonraki aşamada başlık ve içerik itibarıyla kapsama dâhil olan tasarımlar aracılığıyla çalışmanın kurgusu şekillendirilmiştir. Yapılan araştırmada 1951-2011 arası yıllarda yayınlanan 8 adet posta pulu, 1 adet anma bloku ve 6 adet ilk gün zarfına ulaşılmıştır. Kunuri Muharebesi'nin 55. Yılı konulu 2005 tarihli özel tarih damgasına ise

ulaşılamamıştır. Ulaşılan tasarımlardan 10'u Türkiye Cumhuriyeti tarafından yayınlanmışkendiger 5'i Güney Kore Cumhuriyeti'nin yayınladığı çalışmalardan oluşmaktadır. Verilerin güvenilirlik ve geçerliği Muharip Gaziler Derneği ve PTT'nin doküman listelerinin karşılaştırılmasıyla sağlanmıştır. Analiz sürecinde ise dil, dizi, imaj ve belirtke gibi işaretlere odaklanarak metin veya görseller üzerinden şekillerin sembolik yönüne değinen göstergebilimden faydalanılmıştır (Rose, 2023, s. 142). Son aşamada tasarımlar tipografi, baskı kalitesi, renk, içerik ve estetik açısından değerlendirilerek yorumlanmıştır.

4. BULGULAR

Türkiye Cumhuriyeti ve Güney Kore Cumhuriyeti tarafından bastırılan filatelik tasarımlar çalışmanın bulgularını oluşmaktadır.

4.1. Kore Savaşları

Türk Tugayı'nın gösterdiği başarıların yurt içi ve yurt dışı basında geniş ölçekte yer bulması üzerine PTT Genel Müdürlüğü, Millî Savunma Bakanlığı'na müracaatta bulunarak kazanılan zaferi kutlamak istemiştir. Millî Savunma Bakanlığı'ndan alınan olumlu yanıt üzerine Kore Savaşları başlıklı pullar bastırılmıştır (Küçük, 2011, s. 78). İlk pulun haricindeki diğer pullar, yabancı fotoğrafçılar tarafından çekilmiş ve 26 Şubat 1951'de Life Dergisi'nde yayınlanmıştır (Solomonovich, 2021, s. 145).

Görsel 1. Kore Savaşları 41 × 26 mm (Kişisel Arşivden).

Görsel 1'de 25.09.1952'de Kore Savaşları anısına tedavüle çıkarılan dört adet değerli anma pulundan birine yer verilmiştir. Baskı sayısı 10 ve 20 kuruşluk pullar için 150.000 adet, 30 ve 60 kuruşluk pullar için ise 100.000 adet olarak belirlenerek Avusturya Devlet Matbaası-Viyana adresinde bastırılmıştır (Pulhane, 1952). Dikey formda tasarlanan ilk puldaki siyah-beyaz renkli görselin Kunuri Muharebesi sonrasında çekildiği bilinmektedir. Görselde Türk kahramanlığının sembolü hâline gelen süngülü asker temsili görülmekte olup arka fonda Kore'nin coğrafi özelliklerini yansıtan dağlık bir arazi ve hâkim bir tepe yer almaktadır. Gökyüzünün açık mavi olduğu temsillerde formanın yaklaşık ¼'üne tipografik ifadeler

yerleştirilmiştir. Tasarımdaki ifadelerin görünürlüğünü artırmak için düz yazı fontunda beyaz renkli tipografiler kullanılmıştır. Gerek askerlerin üzerindeki giysilerden gerekse kep olarak kullanılan başlıktan iklim koşullarının sert geçtiği anlaşılmaktadır.

Görsel 2. Kore Savaşları 41 × 26 mm (Kişisel Arşivden).

Görsel 2’de 25.09.1952’de Kore Savaşları anısına tedavüle çıkarılan anma pullarından diğerine yer verilmiştir. Türk Tugayı’nın Anavatandan hareket ettiği tarihin ikinci yıl dönümünün anısına tasarlanan kompozisyondaki görselleri Cari Mydans (Life adlı Amerikan dergisinin foto muhabiri) savaş sahasında çekmiştir (Pulhane, 1952). Dikey formda tasarlanan diğer görselde, ayakta durduğu anlaşılan bir asker görülmektedir. Sağdaki bir noktaya odaklanan askerin başı dik, tüfeği omuzunda olup hemen arkasında Kızılay bayrağı yer almaktadır. Gökyüzünün açık mavi olduğu kompozisyonda figürlere karşılık gelen arka fona degrade işlemi uygulandığı ve daha açık renklerle illüstre edildiği anlaşılmaktadır.

Görsel 3. Kore Savaşları 41 × 26 mm (Kişisel Arşivden).

Görsel 3'te 25.09.1952'de Kore Savaşları anısına tedavüle çıkarılan anma pullarından bir diğerine yer verilmiştir. Yüzbaşı Süleyman Pulat havanın kararmaya başladığı esnada kar yığınları arasında ağlayarak ilerlemeye çalışan 5-6 yaşlarında bir kız çocuğu görmüştür. Diğer insanlar köprüyü geçip kaçtıkları için bu kız çocuğu yalnız kalmıştır. Yüzbaşı Süleyman Pulat, diğer çocuklar gibi kimsesiz kalan bu çocuğa Seul ismini vererek yanına almış ve yaklaşık 8 ay boyunca bakımlarını üstlenmiştir (Özoğul, 1954, s. 49; Zeren, 2018, s. 67). Dikey formda tasarlanan görselde Yüzbaşı Süleyman Pulat ve Koreli kız çocuğu Seul yer almaktadır. Bir eliyle Seul'u, diğer eliyle Henry başlıklı Amerikan çizgi romanını elinde tutan Yüzbaşı Süleyman Pulat'ın, küçük kız çocuğuna kitabı gösterdiği anlaşılmaktadır. Siyah-beyaz olarak tasarlanan kompozisyondaki illüstrasyonları ön plana çıkarmak için figürlere karşılık gelen arka fonun daha açık renklerle illüstre edildiği, üst kısma karşılık gelen alana ise degradeli olarak karartma işlemi uygulandığı görülmektedir.

Görsel 4. Kore Savaşları 41 × 26 mm (Kişisel Arşivden).

Görsel 4'te 25.09.1952'de Kore Savaşları anısına tedavüle çıkarılan anma pullarından sonuncusuna yer verilmiştir. David Douglas Duncan tarafından fotoğraflanan son görsel Life Dergisi'nde yayınlanmıştır. Kore Savaşı anısına tasarlanan 60 kuruş bedelli puldaki fotoğrafın hangi koşullarda ve nerede çekildiği gibi detaylar tam olarak bilinmemektedir. İlgili görselden savaşın sıcaklığında çekilen bir fotoğraf olduğuna dair bir inanç oluşturulmaya çalışıldığı anlaşılmakla birlikte bu fotoğrafların Türkiye'nin Batı bloğunun bir parçası olduğunu göstermek amacıyla tasarlandığını düşündürmektedir (Solomonovich, 2021, s. 146-147). Dikey formda tasarlanan son görselin siyah-beyaz renkli illüstrasyon içerdiği görülmekle birlikte serideki tek renkli kompozisyonu içerdiği de anlaşılmaktadır. Tasarımda ele geçirilen hâkim bir tepeye üç askerin Türk bayrağını diktiği görülmektedir. Yerdeki askerin uygun yumuşaklıkta bir zemin aradığı görülürken diğer iki askerin kuvvet uygulayarak bayrağı yere doğru saplamaya çalıştığı fark edilmektedir.

Görsel 5. Filatelist Kulübü temalı ilk gün zarfı (Pulhane, 1952).

Görsel 5'te 25.09.1952'de Kore Savaşları anısına tedavüle çıkarılan ilk gün zarfından birincisine yer verilmiştir. Filatelik zarflar 1.25 ETL+zarf bedeli üzerinden satışa sunulmuştur. Toplam 8.148 adet ilk gün zarfı hazırlanmıştır. Bu zarflardan 2.450 adedi koleksiyoncular tarafından postaya verilmek suretiyle damgalanmış, 500 adedi ise İstanbul Filatelist Kulübü adına tahsis edilmiştir. Kalan 5.198 adet ilk gün zarfı ise 09:00 ile 19:00 saatleri arasında gişeye başvuran müracaatçıların talepleri doğrultusunda damgalanmıştır (Pulhane, 1952). Yatay formda tasarlanan son görselin sağ kısmına Kore Savaşları anısına bastırılan pullardan üçünün birer örneği yerleştirilmişken sol kısma renkli pulun illüstrasyonu konumlandırılmıştır. Yine tasarımın soluna savaşı betimleyen bir illüstrasyon yerleştirilmiş ve Türk bayrağının dikildiğini gösteren temsil Korea tipografisiyle birlikte renkli olarak illüstre edilmiştir. Kompozisyonun yaklaşık olarak $\frac{1}{5}$ 'ine karşılık gelen tipografik ifadeler mavinin koyu tonu olan renklerle düz yazı fontunda tasarımın alt kısmına yerleştirilmiştir. Metindeki vurgulu ifadeleri belirtmek için büyük harf kullanımına yer verildiği anlaşılmaktadır. İlk gün zarflarında damga tatbiklerinden en az birinin zarfın üzerindeki görünür bir alana uygulanması gerekirken bu tasarımda yalnızca pullar damgalanmıştır.

Görsel 6. Bireysel başvuru üzerine damgalanan ilk gün zarfı (Pulhane, 1952).

Görsel 6'da 25.09.1952'de Kore Savaşları anısına tedavüle çıkarılan ilk gün zarflarından ikincisine yer verilmiştir. Yatay formda tasarlanan bu görselin gişeye gelen müracaatçıların talebi üzerine damgalandığı anlaşılmaktadır. Tasarımın üst kısmına açık mavi renk tonunda kurgulanan iki adet pul yerleştirilmişken alt kısma siyah-beyaz olarak illüstre edilen pullar yapııştırılmıştır. Pulların ve ilk gün zarfının üzerine ise günün anlam ve önemine uygun olarak tasarlanan ilk gün damgası tatbik edilmiştir.

Görsel 7. Kore Savaşı ilk gün zarfı (Pulhane, 1952).

Görsel 8. Türk Askeri Kore’de ilk gün zarfı (Gordion Müzayede, 2025).

Görsel 8’de 25.09.1952’de Kore Savaşları anısına tedavüle çıkarılan Ankara damgalı son ilk gün zarflarına yer verilmiştir. Yatay formda tasarlanan bu zarfın koleksiyoncular tarafından hazırlandığı anlaşılmaktadır. Tasarımın sağ kısmına Kore Savaşları anısına bastırılan 4’lü serideki pulların tamamı yapıştırılmışken sol kısmına ele geçirdikleri hâkim bir tepeye Türk bayrağını dikmeye çalışan üç askerin illüstre edilmiş görseli yerleştirilmiştir. Savaş ortamının vermiş olduğu dehşeti yansıtmak için ana tema kırmızı rengin tonlarıyla illüstre edilmiştir. Gökyüzüne karşılık gelen kısımların daha açık bir tonda illüstre edilmesi Türk bayrağının görünürlüğünü artırmışken daha koyu olan alt kısımlarda görünürlük azaldığı için figürler siluet biçiminde yansıtılmıştır. Tipografinin de kullanıldığı kompozisyonda illüstrasyonun hemen altına siyah renkli düz yazı fontuyla “Türk Askeri Kore’de” ifadesinin Türkçe ve İngilizce karşılığı ile ilk gün zarfının künyesi yerleştirilmiştir. Diğerlerinden farklı olan bu tasarımda hem pulların hem de ilk gün zarfının üzerine içeriğe uygun olarak üretilen bir damga tatbik edilmiştir.

4.2. Kore Savaşı’nın 60. Yıl Dönümü

Kore Savaşı sırasında birçok Türk askeri şehit olmuştur. Şehit olan askerlerden 462’si Pusan kentinde bulunan şehitliğe defnedilmiştir (Denizli, 2010, s. 208).

Görsel 9. Kore Savaşı’nın 60. Yıl Dönümü 41 × 26 mm (Kişisel Arşivden).

Görsel 9’da 25.06.2011’de Kore Savaşı’nın 60. Yıl Dönümü anısına tedavüle çıkarılan 1 adet 1,30 TL bedelli anma puluna yer verilmiştir. Baskı sayısı 250.000 adet olarak belirlenen pul ofset baskı yöntemiyle Ajans-Türk A.Ş. adresinde bastırılmıştır. Pulun tasarımı İdil Tuncalı tarafından yapılmıştır (Pulhane, 2011). Dikey formda tasarlanan bu görsele Ankara Kore Parkı’nda bulunan “Kore’de Savaşan Türkler Anıtı’nın” illüstrasyonu yerleştirilmiştir. Kore Savaşı sırasında hayatını kaybeden askerlerin anısına inşa edilen 18 metre yüksekliğindeki anıtın açılışı 6 Eylül 1974’te gerçekleşmiştir (Sayılan, 1975, s. 15). Aynı zamanda Güney Kore Hükûmeti tarafından Kore Savaşı’nda çarpışan Türklerin anısına süngü biçiminde “Kumyangjang-Ni Türk Zafer Anıtı” da inşa edilmiştir (Denizli, 2010: 127; Arslan ve Örses, 2019, s. 353). İllüstrasyonun yanı sıra tipografinin de kullanıldığı bu tasarımda üst kısma siyah renkli düz yazı fontuyla Türkiye Cumhuriyeti ifadesi yazılmışken altın orana altın sarısı

renklerle italik olarak Kore Savaşı'nın 60. Yıl Dönümü ifadesi yerleştirilmiştir. Tipografinin kenarları beyaz, içi ise siyah renkle rötuşlanmıştır. Pulun değerini gösteren beyaz renkli ifade alt kısma numerik ve alfabetik olarak eklenmişken sol alt kısma küçük puntıyla yazılan künyenin görünürlüğü ise ortadan kalkmıştır.

Görsel 10. Kore Savaşı'nın 60. Yıl Dönümü ilk gün zarfı (Kitantik, t.y.).

Görsel 10'da 25.06.2011'de Kore Savaşı'nın 60. Yıl Dönümü anısına tedavüle çıkarılan 1 adet 1,75 TL bedelli ilk gün zarfına yer verilmiştir (Pulhane, 2011). Yatay formda tasarlanan ve sade bir görünüme sahip olan bu görselin sağ üst kısmına Kore Savaşı'nın 60. Yıl Dönümü anısına hazırlatılan anma pulunun temsili yerleştirilmişken, sol kısmına Pusan Birleşmiş Milletler Şehitliği'ndeki, Türk Şehitliği illüstrasyonu konumlandırılmıştır (Arslan ve Örses, 2019, s. 350-352). İllüstrasyonun hemen altına siyah renkli düz yazı fontuyla anma programının amacını belirten ifadenin Türkçe ve İngilizce karşılıkları eklenmişken hem pulun hem de ilk gün zarfının üzerine yine içeriğe uygun olarak tasarlanan bir damga örneği tatbik edilmiştir.

4.3. Güney Kore Pulları

Kore Savaşı sırasında sürece katıda bulunan 21 ülkenin anısına her birinden ikişer adet olmak üzere toplam 42 adet pul bastırılmıştır (Beatty, 2020).

Görsel 11. Kore Savaşı'na katılan ülkeler, yeşil renkli pul tasarımı (Fandom, 2013).

Görsel 11’de 1951’de Türkiye anısına bastırılan ikili serideki pullardan birine yer verilmiştir. Yeşil zemin rengi üzerine tasarlanan pulda sol kısma Türk bayrağı illüstrasyonu yerleştirilmişken sağ kısma Kore bayrağı eklenmiştir. Tasarımın odağına ise Özgürlük Heykeli temsili yerleştirilmiştir. İllüstrasyon ile birlikte tipografiye de yer verilen tasarımda üst kısma beyaz renkli içi boş yazı fontuyla “Kore Savaşı’na katılan ülkeler” biçiminde İngilizce bir ifade yazılmışken alt kısma 500 won olan değer ifadesi ve 1951 tarihi yerleştirilmiştir. Tasarımdaki illüstrasyonların görünürlüğünü artırmak ve detayları ön plana çıkarmak için kompozisyonun belirli kısımları yatay çubuk çizgilerle illüstre edilmiştir. Marjlara baskı yapılmadığı görülen bu tasarımda gerek figürün yüz ve gövde kısmı gerekse her iki ülke bayrağının ekseni beyaz renkli bırakılmıştır.

Görsel 12. Kore Savaşı’na katılan ülkeler, mavi renkli pul tasarımı (Fandom, 2013).

Görsel 12’de 1951’de Türkiye anısına bastırılan ikili serideki pullardan diğerine yer verilmiştir. Mavi zemin rengi üzerine tasarlanan pulda sol kısma Türk bayrağı illüstrasyonu yerleştirilmişken sağ kısma Kore bayrağı eklenmiştir. Tasarımın odağına ise Birleşmiş Milletler amblemi ve güvercin temsili yerleştirilmiştir. İllüstrasyon ile birlikte tipografiye de yer verilen tasarımda üst kısma beyaz renkli içi boş yazı fontuyla “Kore Savaşı’na katılan ülkeler” biçiminde İngilizce bir ifade yazılmışken alt kısma 500 won olan değer ifadesi ve 1951 tarihi yerleştirilmiştir. Tasarımdaki illüstrasyonların görünürlüğünü artırmak ve detayları ön plana çıkarmak için kompozisyonun belirli kısımları beyaz renklerle illüstre edilmiştir.

Görsel 13. Kore Savaşı’na katılan dost milletin takdiri temalı filatelik zarf (Fandom, 2013).

Görsel 13'te 1951'de Türkiye anısına hazırlanan bir adet filatelik zarfa yer verilmiştir. Beyaz zemin rengi üzerine tasarlanan kompozisyonda üst kısma Türkiye anısına tasarlanan pullar yerleştirilmişken tipografiden oluşan alt kısma mavi renkli düz yazı fontuyla hem Korece hem de İngilizce dilinde “Bu pullar Kore Savaşı'na katılan dost milletin takdiri olarak basılmıştır” biçiminde bir ifade yazılmıştır.

Görsel 14. Kore'nin Türkiye Cumhurbaşkanı'nı ziyareti temalı filatelik zarf (ebay, 2025).

Görsel 14'te 1982'de Güney Kore heyetinin Türkiye Cumhurbaşkanı'nı ziyareti anısına bastırıldığı bir adet pula yer verilmiştir. Sarı-yeşil zemin rengi üzerine tasarlanan pulun üst kısmına Güney Kore ve Türk bayrağı illüstrasyonu yerleştirilmişken alt kısma Kore'nin ulusal çiçeği olduğu anlaşılan 3 adet mugunghwa temsili eklenmiştir. Her iki bayrak çubuğu ise kırmızı renkli bir kurdele ile birbirine bağlanmıştır. İllüstrasyon ile birlikte tipografiye de yer verilen tasarımda alt kısımdaki beyaz renkli forma alanına Korece ve İngilizce serifsiz yazı fontuyla ülke ismi, yıl ve ziyaretin amacını belirten ifadeler yerleştirilmiştir. Arka plandaki çiçekler ve yeşil alan barış ve dostluğu simgeliyorken beyaz renkli çiçeklerin ise ulusal bir kimlik oluşturma vurgusuyla bilinçli olarak kullanıldığı fark edilmektedir. Akılda kalıcılığı ve duygu aktarımını sağlamak amacıyla bayrak kullanımına yer verildiği görülmekle birlikte metinsel unsurlarla birlik ve beraberlik duygusunun pekiştirilmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır.

Görsel 15. Kore'nin Türkiye Cumhurbaşkanı'nı ziyareti temalı anma bloku (oldmoney.kr, 2011).

Görsel 15'te 1982'de Güney Kore heyetinin Türkiye Cumhurbaşkanı'nı ziyareti anısına bastırıldığı bir adet anma blokuna yer verilmiştir. Anma pulundaki aynı görselin kullanıldığı bu kompozisyonda üst kısımdaki beyaz renkli forma alanına Korece ve İngilizce dillerinde tasarımın, "Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın ziyareti anısına" bastırıldığını gösteren bir tipografi yerleştirilmiştir. Alt kısımdaki alana ise serifsiz yazı fontuyla künye ve ziyaretin amacını belirten ifadeler yerleştirilmiştir. Bu sayede anma blokundaki illüstrasyon ve tipografi dengesi eşit olarak paylaştırılmıştır.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Kore Savaşı anısına hazırlanan pullarda yer alan fotoğrafların hangi koşullarda ve nerede çekildiğine ilişkin kesin ve belgelenmiş bilgiler bulunmamaktadır. Bununla birlikte, görsellerin içerdiği sahneler, söz konusu fotoğrafların savaşın sıcak çatışma anlarında kaydedildiği izlenimini uyandıracak biçimde seçildiğini göstermektedir. Bu durum, pulların yalnızca savaş anılarını yansıtmaya amacı taşımaktan öte, Türkiye'yi Batı bloğunun bir parçası olarak konumlandırma niyetiyle tasarlandığına işaret etmektedir (Solomonovich, 2021, s. 146-147). Fotoğrafların Amerikalı fotoğrafçılar tarafından çekilmiş olması ve kompozisyonlarda Batı merkezli temsillere yer verilmesi, bu tasarımların Türkiye kamuoyuna hitap etmekten ziyade uluslararası kamuoyunun takdirini kazanma amacı taşıdığı tezini desteklemektedir.

Üzerinde anma pulu ya da pul serisi bulunan ve çıkarıldığı gün damgalanarak iptal edilen zarflar, ilk gün zarfı olarak nitelendirilmektedir. Bireysel kullanıcılar ve özel firmalar tarafından hazırlanan ilk gün zarflarının üretimine 2011'de PTT tarafından son verilmiş ve bu tarih itibarıyla hazırlanan zarflar PTT matbaasında bastırılarak satışa sunulmuştur (Filateli, 2016). İlk gün zarfındaki damganın hem pullara hem de zarfın üzerindeki açıklığa tatbik edildiği bilinmektedir. 1952 tarihli "Kore Savaşları" başlıklı tasarımlarda belirtilen kurala uyulmadığı ve yalnızca bir temsilde damganın zarfın üzerindeki açıklığa tatbik edildiği anlaşılmaktadır. Kore Savaşı'na katılan ülkeleri konu alan tasarımda ise damga tatbikinin kompozisyonun hiçbir yerinde kullanılmadığı görülmektedir.

Doğrudan görsel kullanılarak tasarlanan tarihi çalışmalarda çoğunlukla siyah-beyaz ya da sepya renkler kompozisyona hâkimdir. Bu kuralın göz ardı edildiği tasarımlarda ise daha ziyade eskitilmiş baskı tekniğinin ön plana çıktığı görülmektedir. Bu bağlamda 1952 tarihli "Kore Savaşları" başlıklı tasarımların siyah-beyaz dengesine uygun olarak bu minvalde hazırlandığı anlaşılmaktadır. Fakat Kızılay bayrağının bulunduğu tasarımda bayrak renginin de yine siyah-beyaz renklerle illüstre edildiği görülürken Türk bayrağının yer aldığı tasarımda bayrak renginin kırmızı ve beyazla illüstre edildiği fark edilmektedir.

Geçmişte yaşanmış önemli olayların yıl dönümü anısına filatelik tasarım hazırlama geleneği uzun bir zamandır devam etmektedir. Bu tür tasarımlar pul emisyon programı içerisinde önemli bir yere sahiptir. Türkiye Cumhuriyeti, Kore Savaşı içerikli ilk seriyi 1952'de, Kunuri Muharebesi'nin 55. Yılı konulu çalışmayı 2005'te, Kore Savaşı'nın 60. Yıl Dönümü başlıklı

tasarımı ise 2011’de yayınlamıştır. Diğer örnek çalışmalarda bu sıralama “birinci, beşinci, onuncu, yirminci ve ellinci yıl dönümü anısına hazırlanan tasarımlar” biçiminde devam ederken Kore Savaşı anısına hazırlanan çalışmalarda sıralamaya riayet edilmediği anlaşılmaktadır. Buna göre Kore Savaşı anısına tasarlanan pulların sayı ve çeşit itibarıyla yeterli olmasına rağmen anma yıl dönümüne karşılık gelen tarihlerdeki beklentiyi karşılamadığı sonucuna ulaşılmıştır.

KAYNAKÇA

Arslan, Ö. F. ve Örses, T. (Haz.). (2019). *Fotoğraflarla Kore Savaşı’nda Türk Askeri*. Askeri Müze ve Kültür Sitesi Komutanlığı.

Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.598299>

Cha, V. D. ve Pardo, R. P. (2024). *Kore Güney’in &Kuzey’in Yeni Tarihi* (Müge Kübra Oğuz Çev.). Timaş Yayınları.

Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). Parameters of content analysis. *Education and science*. 39(174), 33-38. 10.15390/EB.2014.3412.

Denizli, A. (2010). *Kore Savaşı 1950-1953*. Turhan Kitabevi.

Dora, C. (1963). *Kore Savaşında Türkler 1950-1951*. İsmail Akgün Matbaası.

Haytoğlu, E. (2002). Kore Savaşı ve Denizli Kore şehitleri ile gazileri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(11), 76-115.

Kırpık, C. ve Dal, İ. (2021). Geçmiş sözlü tarihle anlamak: Kadirli’den katılan gazilere göre Kore Savaşı. *Recent Period Turkish Studies*, (40), 135-167.

Küçük, N. E. (2011). *Kore Savaşı ve Gaziantep Kore Gazileri*. (Yüksek Lisans Tezi). T.C. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Örnek, C. (2013). Cepheden mektup bekleyen ülke: Kore Savaşı’nın toplumsal etkileri, *Kore Savaşı: Uzak Savaşın Askerleri içinde*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, s. 117-135.

Özcan, A. ve Özdemir, E. (2023). *Kore’den Suriye’ye Türk Ordusu sınır ötesi harekâtlar*. Yeditepe Yayınevi.

Özoğul, N. (1954). *Kore’de Niçin Savaşım*. Karınca Matbaası.

Rose, G. (2023). *Görsel metodolojiler/visual methodologies*. (Gizem Akgülçil Çev.). İnkılâp Kitabevi.

Sayılan, N. D. (1975). Kore Savaşı'na katılan Türk Silahlı Kuvvetleri Anıtı açıldı, madalyanın tersi. *Korsavaş*, 1(2), 20-21.

Solomonovich, N. (2021). Seeing War: The Visual Representations of the Korean War in Turkish Media, *The Korean War in Turkish Culture and Society*. Palgrave Macmillan, Cham, s. 135-169.

Taşar, M. M. (2020). *Kore Savaşı Karar Alma Sürecinin Analitik İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Uçarol, R. (1995). *Siyasi Tarih (1789-1994)*, 4. Basım. Filiz Kitabevi.

Yazıcı, T. (1963). *Kore Birinci Türk Tugayında Hatıralarım*. Ülkü Basımevi.

Zeren, B. (2018). *Kore Savaşı "Ankara Okulu"*. (Lisans Bitirme Tezi). Kırklareli Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi.

İnternet Kaynakları

Beatty, M. (2020, December 13). "Flags of Countries Participating in the Korean War: Flag Errors", <https://koreastampsociety.org/2020/12/13/flags-of-countries-participating-in-the-korean-war-flag-errors/> Erişim tarihi: 17.03.2025.

Fandom. (2013). "Korea (South) 1951 Countries Participating in the Korean War", [https://jppstamps.fandom.com/wiki/Korea_\(South\)_1951_Countries_Participating_in_the_Korean_War#Data_Serie](https://jppstamps.fandom.com/wiki/Korea_(South)_1951_Countries_Participating_in_the_Korean_War#Data_Serie) Erişim tarihi: 11.03.2025.

Filateli. (2016). https://www.filateli.gov.tr/docs/2016_filateliterimler.pdf Erişim tarihi: 14.04.2025.

Gordion Müzayede. (2025). "1952 Kore Savaşları Birinci Gün Damgalı Türk Askeri Kore'de Antetli Tek Yüz", <https://gordionmuzayede.com/urun/6637146/1952-kore-savaslari-birinci-gun-damgali-turk-askeri-kore-de-antetli-tek-yuz> Erişim tarihi: 17.03.2025.

Işıklar, İ. K. (t.y.). "Türkiye ve Kore Savaşı", https://www.academia.edu/39288367/T%C3%9CRK%C4%B0YE_ve_KORE_SAVA%C5%9E Erişim tarihi: 10.03.2025.

Kitantik. (t.y.). “2011 FDC Kore Savaşı'nın 60. Yıl Dönümü”, https://www.kitantik.com/product/2011-FDC-KORE-SAVASININ-60-YILDONUMU_1br9qfwlsw5mcw01gk1 Erişim tarihi: 09.03.2025.

Korea Stamp Society. (2025). “Countries’ Stamps That Supported North and South Korea During or Near the end of the Korean War”, <https://koreastampsociety.org/2023/10/04/countries-stamps-that-supported-north-and-south-korea-during-or-near-the-end-of-the-korean-war/?highlight=Turkey> Erişim tarihi: 06.03.2025.

Pul ve Posta (2016). “Kutup Yıldızı”, <https://pulveposta.com/wp-content/uploads/2016/12/ns.pdf> Erişim tarihi: 26.03.2025.

Pulhane. (2011). “Kore Savaşı'nın 60. Yıl Dönümü”, <https://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k201113.html> Erişim tarihi: 26.03.2025.

Pulhane. (1952). “Kore Savaşları”, <https://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k195207.html> Erişim tarihi: 26.03.2025.

Türkiye Muharip Gaziler Derneği. (t.y.). “Kore Savaşı (Türk Tugaylarının Muharebeleri) (1950-1953)”, <https://www.muharipgaziler.org.tr/kore-savasi> Erişim tarihi: 16.03.2025.

Görsel Kaynaklar

Görsel 1. Yazarın Kişisel Arşivinden

Görsel 2. Yazarın Kişisel Arşivinden

Görsel 3. Yazarın Kişisel Arşivinden

Görsel 4. Yazarın Kişisel Arşivinden

Görsel 5. “Filatelist Kulübü” Temalı İlk Gün Zarfı, Pulhane 1952. <https://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k195207.html> Erişim tarihi: 15.02.2025.

Görsel 6. “Filatelist Kulübü” Temalı İlk Gün Zarfı, Pulhane 1952. <https://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k195207.html> Erişim tarihi: 15.02.2025.

Görsel 7. “Filatelist Kulübü” Temalı İlk Gün Zarfı, Pulhane 1952. <https://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k195207.html> Erişim tarihi: 15.02.2025.

Görsel 8. “Türk Askeri Kore’de” İlk Gün Zarfı, Gordion Müzayede 2025.
<https://gordionmuzayede.com/urun/6637146/1952-kore-savaslari-birinci-gun-damgali-turk-askeri-kore-de-antetli-tek-yuz> Erişim tarihi: 20.04.2025.

Görsel 9. Yazarın Kişisel Arşivinden

Görsel 10. “Kore Savaşı’nın 60. Yıl Dönümü” İlk Gün Zarfı, Kitantik t.y. Kitantik. (t.y.). “2011 FDC Kore Savaşı’nın 60. Yıl Dönümü”, https://www.kitantik.com/product/2011-FDC-KORE-SAVASININ-60-YILDONUMU_1br9qfwlsw5mcw01gk1 Erişim tarihi: 09.03.2025.

Görsel 11. “Kore Savaşı’na Katılan Ülkeler” Yeşil Renkli Pul Tasarımı, Fandom 2013.
[https://jppstamps.fandom.com/wiki/Korea_\(South\)_1951_Countries_Participating_in_the_Korean_War#Data_Serie](https://jppstamps.fandom.com/wiki/Korea_(South)_1951_Countries_Participating_in_the_Korean_War#Data_Serie) Erişim tarihi: 12.03.2025.

Görsel 12. “Kore Savaşı’na Katılan Ülkeler” Mavi Renkli Pul Tasarımı, Fandom 2013.
[https://jppstamps.fandom.com/wiki/Korea_\(South\)_1951_Countries_Participating_in_the_Korean_War#Data_Serie](https://jppstamps.fandom.com/wiki/Korea_(South)_1951_Countries_Participating_in_the_Korean_War#Data_Serie) Erişim tarihi: 12.03.2025.

Görsel 13. “Kore Savaşı’na Katılan Dost Milletin Takdiri” Temalı Filatelik Zarf, Fandom 2013.
[https://jppstamps.fandom.com/wiki/Korea_\(South\)_1951_Countries_Participating_in_the_Korean_War#Data_Serie](https://jppstamps.fandom.com/wiki/Korea_(South)_1951_Countries_Participating_in_the_Korean_War#Data_Serie) Erişim tarihi: 12.03.2025.

Görsel 14. “Timbre Drapeaux Corée du Sude” Pul Tasarımı, ebay 2025.
<https://www.ebay.fr/itm/233691727514> Erişim tarihi: 17.06.2025.

Görsel 15. “Korea South 1982 Visit of Evren President of Turkey” Anma Bloku, ebay 2025.